

Львівський національний медичний університет
імені Данила Галицького



АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОЇ НАУКИ ТА ОСВІТИ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
присвячений 75-річчю кафедри
медицини катастроф та військової медицини
Львівського національного медичного університету
імені Данила Галицького



Львів
2019

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького
Danylo Halytsky Lviv National Medical University



**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
МЕДИЧНОЇ НАУКИ ТА ОСВІТИ**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

*присвячений 75-річчю кафедри
медицини катастроф та військової медицини
Львівського національного медичного університету
імені Данила Галицького*

**ACTUAL PROBLEMS AND DEVELOPMENT PROSPECTS
OF MEDICAL SCIENCE AND EDUCATION**

COLLECTION OF SCIENTIFIC WORKS
*Dedicated to 75th Annivesary of the Department
of catastrophe medicine and military medicine
of Danylo Halytsky Lviv National Medical University*

Львів
2019

Lviv
2019

УДК: 378:001.61

Актуальні проблеми та перспективи розвитку медичної науки та освіти:
зб. наук. праць, присвячений 75-річчю кафедри медицини катастроф та
військової медицини Львівського національного медичного університету імені
Данила Галицького / [упорядник : В.В. Гуменюк]. Львів, 2019. 235 с.

Редакційна колегія:

Чаплик В.В., кандидат медичних наук, доцент, завідувач кафедри

Олійник П.В., доктор фармацевтичних наук, професор

Петрук С.О., кандидат медичних наук, Заслужений лікар України

Козопас В.С., кандидат медичних наук, доцент

Євстрат'єв Є.Є., кандидат фармацевтичних наук, доцент

Литвинчук В.Г., кандидат медичних наук

Жуковський В.С., кандидат медичних наук

Гуменюк В.В., кандидат педагогічних наук

Редагування англійською мовою; технічна верстка:

Гуменюк В.В., кандидат педагогічних наук

У збірнику наукових праць відомі дослідники, лікарі, педагоги-практики, молоді пошукувачі та працівники вищих закладів освіти висвітлюють сучасні теоретичні й практичні аспекти підготовки кваліфікованих медичних спеціалістів, обговорюють актуальні питання військової медицини та освіти, медичних проблем, пов'язаних з бойовими та небойовими наслідками надзвичайних ситуацій і військових конфліктів.

Статті збірника подано в авторській редакції. Повну відповідальність за достовірну інформацію несуть учасники, їх наукові керівники та рецензенти.

Видання розраховане на науковців і педагогів-практиків загальноосвітніх шкіл, професійно-технічних та вищих навчальних закладів, працівників інститутів післядипломної педагогічної освіти.

Упорядник:

Гуменюк В.В., кандидат педагогічних наук.

© Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, 2019

© Автори статей, 2019

НОВІТНІ ПІДХОДИ ТА СУЧАСНІ МЕТОДИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ (ПРОВІЗОРІВ)		
<i>Александрова К. В. Крісанова Н. В. Рудько Н. П. Aleksandrova K. V. Krisanova N. V. Rudko N. P.</i>	АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЯКІСНОГО НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ПРИ ВИКЛАДАННІ БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ НА МЕДИЧНИХ ФАКУЛЬТЕТАХ У ЗВО УКРАЇНИ CURRENT PROBLEMS OF QUALITY EDUCATIONAL PROCESS FORMATION IN THE STUDY OF BIOLOGICAL CHEMISTRY AT THE MEDICAL FACULTIES OF UNIVERSITIES IN UKRAINE	45
<i>Кузьміна Ірина Сафаргаліна-Корнілова Надія Kuzmina Iryna Safargalina-Kornilova Nadiya</i>	СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ MODERN PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES AND TRAINING METHODS FOR FUTURE DOCTORS	50
<i>Куц О.Г. Жернова Н.П. Степанова Н.В. Сухомлінова І.Є. Тихоновська М.А. Морозова О.В. Омелянчик В.М. Бессараб Г.І. Kushch O.H. Zhernova N.P. Stepanova N.V. Sukhomlinova I.Ye. Tykhonovska M.A. Morozova O.V. Omelianchuk V.M. Bessarab H.I.</i>	НОВІТНІ ФОРМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ТА ЇЇ ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ФІЗІОЛОГІЯ NEWEST FORMS OF STUDENTS' INDEPENDENT WORK AND ITS EFFICIENCY AT STUDYING PHYSIOLOGY	55
<i>Макуріна Галина Makurina Halyna</i>	СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В МЕДИЦИНІ, МОЖЛИВІСТЬ ЇХ ІНТЕГРУВАННЯ З СИСТЕМАМИ ЦИФРОВОЇ ДІАГНОСТИКИ MODERN INFORMATIONAL TECHNOLOGIES IN MEDICINE, POSSIBILITY OF THEIR INTEGRATING WITH DIGITAL DIAGNOSTIC SYSTEMS	59
<i>Рахимов Серик Ажиккулов Рахман Rakhimov Serik Azhikulov Rakhman</i>	НОВЫЕ ПОДХОДЫ В ПОДГОТОВКЕ РЕЗИДЕНТОВ ПО ТРАВМАТОЛОГИИ И ОРТОПЕДИИ (КЛИНИЧЕСКИХ ОРДИНАТОРОВ) INNOVATION APPROACHES IN POST-GRADUATE RESIDENTS ON TRAUMATOLOGY AND ORTHOPEDICS	64
<i>Щербина Микола Курічова Наталія Скорбач Олена Shcherbyna Mykola Kurichova Nataliya Skorbach Olena</i>	НОВІ ПІДХОДИ В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ ДО ОВОЛОДІННЯ МЕДИЧНОЮ ТЕХНІКОЮ NEW APPROACHES IN PREPARATION OF FUTURE DOCTORS TO HANDLE MEDICAL EQUIPMENT	70
<i>Головкін Анатолій Holovkin Anatoliy</i>	МОЖЛИВОСТІ ДІЛОВИХ ТА НАВЧАЛЬНИХ ІГОР У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ЗВО OPPORTUNITIES OF BUSINESS AND EDUCATIONAL GAMES IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF MEDICAL UNIVERSITIES STUDENTS	74

який винесений до самостійної роботи студентів. Слід зазначити, що по завершенню даного етапу дистанційного навчання кожен студент отримує сертифікат про проходження он-лайн курсу самостійної роботи з предмету «Фізіологія».

Таким чином, важливу роль в формуванні необхідного, достатньо високого рівня знань студентів закладів вищої медичної освіти є широке застосування сучасних освітніх он-лайн технологій. Це підвищує якість навчання, закладає основу для засвоєння наступних дисциплін та успішної професійної діяльності в майбутньому.

Список використаних джерел

1. Гурська О. Місце та роль самостійної роботи студентів у навчальному процесі. Збірник наукових праць Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. – Випуск 13. – Полтава, 2014. – Серія „Педагогічні науки. – 295 с.
2. Колесник Ю. М. Досвід впровадження он-лайн технологій у систему підготовки фахівців галузі знань 22 "Охорона здоров'я" / Ю. М. Колесник, М. О. Авраменко, С. А. Моргунова, О. А. Рижов // Актуальні питання вищої медичної освіти в Україні (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : матеріали XV Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 17–18 трав. 2018 р.) – Тернопіль : ТДМУ, 2018. – С. 48-51.
3. Колесник Ю. М. Нова концепція організації самостійної роботи студента в форматі онлайн / Колесник Ю. М., Рижов О. А., Моргунова С. А. // Актуальні питання дистанційної освіти та телемедицини 2018 : матеріали Всеукр. наук.-метод. відеоконф. з міжнар. участю (25-26 квіт. 2018 р., м. Запоріжжя). – Запоріжжя : ЗДМУ, 2018. – С. 3-4.
4. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи: навч. посібн. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.
5. Основи дидактики: навчальний посібник / В. М. Чайка. – Київ : Академвидав, 2011. – 238 с.

УДК: 004.67:617-07

*Макуріна Галина, д.мед.н., доцент,
завідувач кафедри дерматовенерології та косметології з курсом
дерматовенерології і естетичної медицини ФПО
Запорізький державний медичний університет
Запоріжжя, Україна*

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В МЕДИЦИНІ, МОЖЛИВІСТЬ ЇХ ІНТЕГРУВАННЯ З СИСТЕМАМИ ЦИФРОВОЇ ДІАГНОСТИКИ

Анотація. Швидкий розвиток обчислювальних, інформаційних та телекомунікаційних технологій надає дослідникам і практикам нові можливості, пов'язані з отриманням, аналізом, обробкою, передачею, зберіганням і об'єднанням величезних масивів різномірної інформації. Серед основних напрямків розвитку

електронної охорони здоров'я зазначаються такі, як: моніторинг та контроль фізіологічних параметрів життєдіяльності пацієнтів; створення консультативних мереж для медичного персоналу і пацієнтів, забезпечення умов для більш якісного медичного забезпечення різних груп населення; вдосконалення системи навчання студентів, курсантів медичних вищих навчальних закладів. Прикладом такої інтеграції є організація методичного забезпечення студентів та курсантів на кафедрах.

Ключові слова: інформаційні технології, медицина, можливості, забезпечення.

Makurina Halyna

*Dr. of medicine, Associate Professor,
Head of the Department of Dermatovenereology and Cosmetology
with a course in Dermatovenereology and Aesthetic Medicine
Zaporizhzhia State Medical University
Zaporizhzhia, Ukraine*

MODERN INFORMATIONAL TECHNOLOGIES IN MEDICINE, POSSIBILITY OF THEIR INTEGRATING WITH DIGITAL DIAGNOSTIC SYSTEMS

Abstract. *The rapid development of computing, information and telecommunications technologies provides researchers and practitioners with new opportunities related to the acquisition, analysis, processing, transmission, storage and integration of vast amounts of heterogeneous information. Among the main directions of development of e-health are such as: monitoring and control of physiological parameters of life of patients; creation of consultative networks for medical staff and patients, provision of conditions for better health care of different population groups; improvement of the system of education of students, cadets of medical higher educational establishments. An example of such integration is the organization of methodological support for students and cadets at the departments.*

Keywords: *information technology, medicine, opportunities, provision.*

Вступ. На якість надання медичної допомоги у сучасний час не може не впливати прогрес в різних напрямках комунікативного спілкування людства. Швидкий розвиток обчислювальних, інформаційних та телекомунікаційних технологій надає дослідникам і практикам нові можливості, пов'язані з отриманням, аналізом, обробкою, передачею, зберіганням і об'єднанням величезних масивів різномірної інформації. Впровадження обчислювальної техніки, спочатку в науково-технічні і послідовно в інші області діяльності, розробка, розвиток і накопичення алгоритмів, програм та їх комплексів, створення систем і мереж цифрового зв'язку радикально змінює постановку, способи і засоби вирішення більшості практичних завдань [2 с.2; 7 с.145]. Ці ж питання викликають також і розвиток дискусій стосовно значущості і обсягу ІТ у клінічній практиці лікаря [8, 4 с.14].

У сучасній медицині використання ІТ забезпечує ряд нових можливостей і інтеграцію з системами цифрової діагностики [5 с.263]. Це

покращує якість сервісу та надає комфорту, скорочує період обстеження, збільшує точність діагностики, дозволяє проводити віддалені консультації та обстеження, дозволяє робити аналіз і віддалену обробку первинної інформації у високоспеціалізованих центрах, а також надає можливості довготривалого зберігання інформації про пацієнтів в цифровій формі. Таким чином, при необхідності до інформації про пацієнта може бути отримано доступ практично з будь-якої точки земної кулі, що є важливим у багатьох випадках. Крім того, саме таким чином створюються архіви досліджень, які можна використовувати для підвищення якості навчання студентів, медичного персоналу, наукових досліджень, отримання статистичних даних та інше.

Основна частина. Серед основних напрямків розвитку електронної охорони здоров'я зазначаються:

1. Моніторинг та контроль фізіологічних параметрів життєдіяльності пацієнтів.

2. Створення консультативних мереж для медичного персоналу і пацієнтів, системи електронних медичних карт (історій хвороби), медичного страхування, аптечної інформації, замовлення медичного обладнання і матеріалів, диспетчерські системи швидкої допомоги.

3. Забезпечення якісною медичною допомогою людей похилого віку. Оскільки ця категорія становить значну частину населення світу, інколи складна в обслуговуванні, потребує постійного моніторингу даних.

4. Підвищення доступності медичної допомоги групам населення, які проживають в географічно віддалених регіонах, сільській місцевості, пацієнтам з обмеженими можливостями, а також пацієнтам замкнутих або організованих колективів.

5. Створення відчуття постійної присутності лікаря, яке інколи вкрай необхідно для певних груп пацієнтів, наприклад, педіатричних, психіатричних. В процесі віддаленого аудіовізуального спілкування пацієнта (або його батьків) і лікаря відбувається як психологічна реабілітація, так і прискорення фізичної реабілітації. Пацієнт перестає себе почувати самотнім і безпорадним, його психофізіологічний стан поліпшується, з'являється впевненість у собі [3].

6. Надання віддалених консультацій жінкам до та після пологів, телемедична підтримка медицини критичних станів.

7. Організація консультаційної підтримки надання медичної допомоги при надзвичайних ситуаціях з боку висококваліфікованих фахівців великих медичних центрів.

8. Військова телемедицина. Телемедицина виявляється вкрай ефективною при організації медичної допомоги в районах проведення бойових дій [1].

Створення та розвиток інтегрованих комп'ютеризованих медичних інформаційних систем, їх інтеграція в системи регіонального, відомчого та державного рівней охорони здоров'я, являє собою комплекс різноманітних і досить складних завдань. При цьому деякі питання виявляються настільки складними, що вимагають залучення спеціальної уваги вчених та фахівців.

У цій роботі ми зробили спробу поглянути на проблеми ІТ так би мовити, «з боку розробника», проаналізувати хід і тенденції розвитку подібних систем, з якими, можливо, доведеться зіткнутися завтра. При цьому ми намагалися показати системний характер ряду проблем.

Розвиток інформаційно-обчислювальної техніки і технологій паралельно із засобами зв'язку та телекомунікацій має великий вплив на всі аспекти людської діяльності. Нові ІТ вже давно стали життєво важливою частиною повсякденного оточення, яке без них практично вже не може функціонувати нормальним чином. Швидкий розвиток і розробка теоретичних аспектів і нових пристроїв, схем, алгоритмів і матеріалів для сфери інформаційно-комп'ютерних технологій, поряд з проведенням теоретичних і експериментальних досліджень, обумовлює можливості, які, сподіваємося, будуть доступні споживачам в найближчому майбутньому.

Інший аспект цієї теми – робота з учнями, студентами та курсантами післядипломного рівня, які все більш впевнено долучаються до роботи з електронними примірниками документів [6 с.12]. Це саме стосується і електронних засобів підготовки, проведення та реєстрації результатів практичних занять.

У нашому університеті створено умови для задовільної підготовки студентів та курсантів до практичних занять: на сайтах кафедри є можливість ознайомитися з розкладом, календарними планами та методичними матеріалами для підготовки до занять. Кожен студент або курсант має логін, пароль, за допомогою яких може ознайомитися з повноцінним варіантом презентацій лекцій зі всіх тем дисципліни. З кожної теми практичного заняття також створено електронний варіант методичної розробки для самостійної підготовки студентів, які насичені великим обсягом фото- і навіть відеоінформації. Ці розробки мають інформацію, яку збирали співробітники кафедри, куруючи хворих з тією чи іншою патологією. Можливість використання сучасних технологій дозволяє стежити за станом хворих і є незамінною у випадках

спостереження за доброякісними або злоякісними новоутвореннями шкіри, особливо коли є можливість контролювати ці новоутворення з допомогою такого пристрою, як цифровий дерматоскоп. Це розширює можливості діагностики захворювань, а також дозволяє навчати як студентів, так і курсантів на базі наявного клінічного матеріалу, який можна спостерігати в динаміці.

Висновки. На появу і розвиток ІТ, на наш погляд, виникла необхідність ще декілька десятиріч, що дозволило аналізувати складні проблеми як ціле, забезпечували розгляд багатьох альтернатив, кожна з яких описувалася великим числом змінних, забезпечувало повноту кожної альтернативи, допомагало вносити вимірність, давало можливість виявляти невизначеності. Отримана в результаті розвитку та узагальнення широка і універсальна методологія вирішення проблем була названа її авторами «системний аналіз», на який вже тоді в методологічному плані покладалися великі надії. Однак дуже скоро з'ясувалося, що проблеми цивільні, проблеми фірм, фінансові і багато інших проблем не тільки допускають, але й вимагають застосування цієї методології. Таким чином, оптимізація функціонування великих закладів, медичних в загалом, чи навчальних – в теперішній час можливе лише із застосуванням пріоритетних інформаційних технологій.

Список використаних джерел

1. Венедиктов Д.Д., Григорьев А.И., Казинов В.А. и др. Телемедицинские технологии в здравоохранении России. Обзорная справка. 2004 г. URL: http://pathology.narod.ru/new_page_16.htm.
2. Гусева В.Е. Современные информационные технологии в профессиональной подготовке бакалавров социально- культурной деятельности // Мир науки 2015. Вып 3. С. 1-5.
3. Домашний мониторинг. Интегральные решения DiViSy для домашнего мониторинга, телепатронажа и дистанционного общения. URL: <http://www.divisy.ru/Areas-Of-Application/Home-Monitoring>.
4. Карпова О.В. Социологические исследования в системе управления качеством медицинской помощи // Социология медицины. 2013. №1 (22). С. 11-15.
5. Королев Н.Н., Ермолаев Д.О. Социальный портрет молодого специалиста сферы здравоохранения // Регионарный анализ. Фундаментальные исследования. 2011. №9. С. 260-269.
6. Кубанова А.А., Мартынов А.А., Лесная И.Н., Кубанов А.А., Пирогова Е.В. Современные информационные технологии в деятельности специализированных дерматовенерологических учреждений // Вестник дерматовенерологии. 2009. №6. С.4–15.
7. Кукушкина О.И. Информационные технологии в контексте отечественной традиции специального образования: монография. М. Полиграфсервис, 2005. 327 с.
8. Home – The Best Place for Health Care A positioning statement from The Joint Commission on the state of the home care industry. USA: The Joint Commission, 2011.